

## Liście lecą z drzew

W październiku obserwujemy powolne opadanie liści z drzew. Zbiory się skończyły, czas na odpoczynek roślin. Piękno jesieni, mierzy się kolorami liści. Stopień zmiany barw liści zależy w dużym stopniu od pogody późnym latem, gdy gorące dni i zimne noce stymulują produkcję substancji chemicznych w liściach wytwarzających czerwone barwniki. Większość liści wydaje się żółtnąć jesienią ale to pokazuje ich prawdziwy kolor, który był maskowany chlorofilem. Drzewa posiadające tylko żółte liście zawsze rosną wolniej jak drzewa z zielonymi liśćmi. Im większe różnice temperatur jesienią będą między dniem, a nocą tym bardziej będą intensywne kolory liści. Liście opadają, gdy rozpadają się komórki w warstwie odcinającej między ogonkiem liściowym i gałązką. Na ranie po opadniętym liściu tworzy się korkowata blizna, która chroni drzewo przed infekcją np. chorób grzybowych. Są drzewa, które nie potrafią wytworzyć tej tkanki, więc nie zrzucają martwych liści, dopóki nowe liście nie zostaną wypuszczone przez drzewo. To powód, że np. buki i graby zrzucają „stare” liście dopiero na wiosnę przyszłego roku.

Dla jednych opadające liście to zмога, bo trzeba je zbierać, a dla innych to cenny nawóz – ziemia liściowa. Tworzenie ziemi liściowej jest bardzo proste i jest to jesienny kompost. Ziemia liściowa jest podobna do kompostu tradycyjnego, bo zbiera się ją w przyzmy ale nie ma więcej podobieństw. Tradycyjny kompost powstający z surowego materiału potrzebuje mieszania i jego produkcja trwa około dwa lata, a ziemia liściowa nie potrzebuje mieszania, powstaje na skutek działania mikroorganizmów i wystarczy rok aby była gotowa. Jedynym i istotnym czynnikiem aby powstała ziemia liściowa jest wilgoć. Jeśli liście będą suche, będą się rozkładać wolniej. Do kompostowania liści stosuje się przede wszystkim liście drzew i krzewów owocowych oraz ozdobnych. Liście orzecha włoskiego zawierają w sobie juglon - substancję hamującą wzrost roślin więc ich nie należy kompostować. Do kompostowania nie nadają się liście magnolii, rododendronów, wawrzynu, które są bardzo twarde i odporne na działanie mikroorganizmów. Ich rozkład zajmuje kilka lat i może zaburzyć strukturę przyzmy liściowej. Nie zaleca się również kompostować chorych liści ponieważ zarodniki chorób mogą przetrwać i zarażać w przyszłości zdrowe rośliny. Zbieranie liści można sobie ułatwić przez wykorzystanie kosiarki na trawnikach, grabienie. Jeżeli nie macie miejsca na zsypanie liści na kompost w przyzmy, wystarczy wykorzystanie dużego, czarnego worka foliowego, którego nie można zawiązywać. W worku należy zrobić kilka otworów dla wentylacji. Jeśli nie mamy miejsca na kompost, zostawmy cienką warstwę liści na grządkach. W odróżnieniu od zielonej masy liście zużywają bardzo mało azotu podczas rozkładu w glebie.

Ziemię liściową charakteryzuje wysoka zawartość związków węgla, a niska zawartość w składniki pokarmowe, takie jak: azot, potas i fosfor. Ziemia liściowa jest lekka, przewiewna i posiada dużą pojemność wodną, najczęściej ma obojętny lub lekko kwaśny odczyn. Jest doskonałym składnikiem do uprawy kwiatków doniczkowych, nadaje się do podsypywania roślin na grządkach i w inspektach. Dodanie ziemi liściowej do innej gleby poprawi jej strukturę.

Ziemia liściowa w połączeniu z ziemią uniwersalną polepszy strukturę podłoża rozluźni je, zwiększy pojemność wodną i wprowadzi związki węglowe do podłoża. Dzięki ziemi liściowej zwiększymy wilgotność podłoża, a ciężka, gliniasta ziemia kompostowa rozluźni glebę, co jest niezwykle ważne jeśli chcemy zachować odpowiednie warunki wodno-powietrzne w podłożu.

Z racji tego, że ziemia liściowa ma mało składników pokarmowych, pamiętajmy, aby rośliny wzbogacać w normalny kompost, nawóz mineralny wieloskładnikowy. Ziemia liściowa to najlepszy przykład, że w naturze nic się nie marnuje - wszystko może wrócić do gleby aby móc pracować na przyszłe plony.

Joanna Przeworska-Erazmus